

01643339

109868/2024

ROZDEĽOVNÍK

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje

Dátum

10617/10302/2024

Ing. Závodská

13. DEC. 2024

Vysvetlenie informácií VI.

Názov zákazky:

„Oprava vozoviek v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s.“

Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania bolo uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie pod číslom OJ S 224/2024 zo dňa 18/11/2024 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 228/2024 zo dňa 19.11.2024 pod označením 28430 - MSP.

Verejný obstarávateľ Vám podľa § 48 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („ďalej len ZVO“) poskytuje na základe otázok záujemcu nasledovné informácie: (Pozn.: Verejný obstarávateľ obsahovo ani významovo neupravoval otázku záujemcu.)

I.

1./ Otázka záujemcu / vysvetlenia verejného obstarávateľa:

„Komu	Národná diaľničná spoločnosť, a.s.
Typ	Žiadosť o nápravu
Predmet	Žiadosť o vysvetlenie súťažných podkladov / Žiadosť o nápravu

V zmysle § 48 zákona o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "ZVO") Vám predkladáme nasledovnú žiadosť o vysvetlenie informácií potrebných na vypracovanie ponuky / žiadosť o nápravu:

V časti B.3 „Obchodné podmienky plnenia predmetu zákazky“ súťažných podkladov verejný obstarávateľ v Čl. V „Podmienky valorizačnej indexácie“ bode 5.2 uvádza, že „Pri výpočte valorizačného indexu sa strany rámcovej dohody zaväzujú použiť Metodický pokyn Ministerstva dopravy a výstavby SR č. 19/2022, ktorým sa stanovuje mechanizmus úpravy ceny v dôsledku zmien nákladov pri projektoch opravy a údržby, výstavby, modernizácie a rekonštrukcie inžinierskych stavieb a budov účinného odo dňa 8.6.2022 (ďalej len „Metodický pokyn MDaV SR“), a to v jeho plnom rozsahu. Metodický pokyn MDaV SR je neoddeliteľnou prílohou č. 6 rámcovej dohody a neoddeliteľnou prílohou č. 7 je Tabuľka údajov o úpravách ceny v dôsledku zmien nákladov, ktorá slúži ako vzor pre vyhľadávanie zdrojov pre výpočet indexov.“

V reakcii na odpoveď uvedenú vo Vysvetlení informácií IV., kde v zmysle čl. 2, ods. 1 MP 19/2022 verejný obstarávateľ argumentuje je povinnosťou „uplatňovať mechanizmus na úpravu ceny v dôsledku zmien nákladov na stavebné materiály (ďalej len „mechanizmus indexácie“) pri všetkých obstarávaných stavbách v zmysle Článku 1, ods. 1, bez ohľadu na predpokladanú dobu výstavby“ záujemca opakovane apeluje na verejného obstarávateľa, že pre daný predmet zákazky a typ zmluvy ním zvolený valorizačný mechanizmus je

absolútne nevhodný a mal by byť pre účely plnenia Rámcovej dohody nahradený iným mechanizmom, resp. fakturačným indexom, ktorý vo väčšej miere zohľadní špecifiká daného predmetu zákazky.

Záujemca zdôrazňuje, že predchádzajúce skúsenosti verejného obstarávateľa s riadením tohto typu projektov, a to najmä vzniknutá krízová situácia súvisiaca so skokovým nepredvídateľným nárastom cien stavebných materiálov, ktorá verejnému obstarávateľovi spôsobila problémy s naplnením harmonogramu opráv vozoviek, by mala byť pre verejného obstarávateľa dostatočnou motiváciou pre stanovenie takého valorizačného mechanizmu, ktorý vznik obdobných situácií v budúcnosti v čo najväčšej možnej miere eliminuje. Táto jeho povinnosť okrem iného verejnému obstarávateľovi vyplýva aj z ust. § 10 ods. 3 ZVO, v zmysle ktorého „Verejní obstarávatelia a obstarávatelia sú povinní prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie primeraného a včasného plnenia svojich úloh, ktoré vyplývajú z osobitných predpisov 32a) a ktoré sú zároveň v súlade s pravidlami verejného obstarávania.“

Napriek tomu, že zavádzanie indexačných, či valorizačných mechanizmov nie je povinnosťou verejného obstarávateľa, je potrebné uviesť aj to, že stanovenie takých obchodných podmienok, ktoré v sebe zahŕňajú napr. aj nevhodné indexačné / valorizačné mechanizmy môže v konečnom dôsledku viesť k odradeniu hospodárskych subjektov od účasti v danom verejnom obstarávaní, prípadne k započítaniu si rôznych „rizikových“ prirážok zo strany hospodárskych subjektov, čo v konečnom dôsledku môže mať pre verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa kontraproduktívny efekt. Pri stanovovaní súťažných, resp. zmluvných podmienok je preto potrebné reflektovať aj na aktuálne trhové podmienky a na predpoklady možných budúcich zmien počas trvania zmluvy. Obzvlášť v prípade, keď viacero trhových segmentov vykazuje rôznorodé typy nestability (geopolitickej, ekonomickej), malo by byť zavádzanie vhodných indexačných, či valorizačných mechanizmov v zásade prirodzenou súčasťou nákupnej stratégie verejného obstarávateľa. Uvedený prístup verejného obstarávateľa práve korešponduje s vyššiu mierou náležitej starostlivosti pri príprave verejného obstarávania, keďže o vplyvoch skúmaných okolností už verejný obstarávateľ vedieť mal, resp. mohol vedieť (viď VMÚ ÚVO č. 6/2022).

S odvolaním sa na ďalšiu argumentáciu záujemcu uvedenú vo Vysvetlení informácií IV., Žiadosti 2 záujemca týmto opätovne žiada verejného obstarávateľa, aby v časti B.3 „Obchodné podmienky plnenia predmetu zákazky“ súťažných podkladov verejný obstarávateľ v Čl. V „Podmienky valorizačnej indexácie“ použitý spôsob výpočtu valorizačného indexu prostredníctvom MP 19/2022 nahradil niektorým z nasledovných spôsobov:

- použitím indexov cien stavebných prác podľa Klasifikácie stavieb, ktoré sú Štatistickým úradom SR vydávané štvrtročne, ktoré rozlišujú medzi jednotlivými druhmi budov a inžinierskymi stavbami, a teda ďaleko lepšie vystihujú ekonomickú realitu a nákladovosť stavby ako navrhovaný MP 19/2022 alebo
- úpravou cien v dôsledku zmien nákladov prostredníctvom valorizácie vstupov (mzdové, materiálové náklady vrátane dodávok technologickej časti stavieb), pričom v tomto prípade ide o aplikáciu ustanovenia podčl. 13.8 Zmluvných podmienok FIDIC prispôbením na jestvujúce cenové a štatistické nástroje platné v SR, ktoré sú medzinárodne aplikované, uznávané a využívané aj verejným obstarávateľom.

Nakoľko záujemcom navrhovaný postup si vyžaduje komunikáciu verejného obstarávateľa s jeho zriaďovateľom a jediným akcionárom, ktorým je Ministerstvom dopravy SR, záujemca žiada verejného obstarávateľa, aby pri vybavení vyššie uvedenej žiadosti ďalej postupoval:

- podľa § 21 ods. 4 písm. b) ZVO úpravou súťažných podkladov a predĺžením lehoty na predkladanie ponúk o celú jej pôvodnú dĺžku alebo
- podľa § 57 ods. 2 ZVO zrušením verejného obstarávania z dôvodu zmeny okolností, za ktorých sa vyhlásilo verejné obstarávanie.

Odpoveď verejného obstarávateľa:

Verejný obstarávateľ informuje, že:

- metodický pokyn MP 19/22 bol vypracovaný na základe odborných analýz a schválený Ministerstvom dopravy Slovenskej republiky. Bol zavedený ako záväzný postup pri valorizácii cien v rámci verejných obstarávaní, pričom jeho cieľom je zabezpečiť transparentnosť a rovnaké podmienky pre všetkých uchádzačov.

Na portáli Ministerstva dopravy <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/doprava-3/institut-dopravnej-politiky/indexacne-vzorce/stavby> je v časti **METODICKÝ POKYN PRE NOVÉ STAVBY** uvedený: *„Cieľom materiálu je transparentné stanovenie mechanizmu indexácie a vzorca indexácie pre účely výpočtu finančných nárokov z dôvodu zmeny cien vstupov a cien materiálov a energií do budúcnosti.“*

V samotnom metodickom pokyne MP19/2022 je v čl. I uvedené :

(1) Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vydáva tento metodický pokyn s cieľom stanoviť transparentný mechanizmus úpravy cien v rámci zmluvných podmienok pri projektoch opravy a údržby, výstavby, modernizácie a rekonštrukcie inžinierskych stavieb¹ a budov (ďalej len „stavba“), zákaziek, ktoré boli zadané podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, u ktorých ešte neuplynula lehota na predkladanie ponúk, a v prípade verejných obstarávaní (ďalej len „súťaž“), ktoré ešte len budú vyhlásené.

(2) Metodický pokyn je určený organizačným útvarom úradu, ktorým je ministerstvo a právnickým osobám v zakladateľskej a zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva (rozpočtové organizácie, obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou štátu a štátne podnikateľské organizácie), ktoré sú financované úplne alebo čiastočne z verejných prostriedkov, a ktoré zabezpečujú prípravu a realizáciu dopravných stavieb financovaných z verejných prostriedkov².

V čl. II je uvedené:

(1) Podľa metodického pokynu **sú verejní obstarávatelia** a obstarávatelia (ďalej len „obstarávateľ“)³ **povinní uplatňovať mechanizmus na úpravu ceny v dôsledku zmien nákladov na realizáciu** (ďalej len „mechanizmus indexácie“) pri všetkých obstarávaných stavbách v zmysle Článku 1, ods. 1, bez ohľadu na predpokladanú dobu výstavby.

Vzorec pre výpočet indexácie, ktorý je uvedený v MP 19/2022 v čl. II bod (10), používa údaje zverejňované Štatistickým úradom SR. Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR) je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť štátnej štatistiky. Medzi jeho hlavné úlohy patrí okrem iného aj spracovanie a poskytovanie štatistických údajov, ktoré vstupujú do výpočtov v zmysle MP 19/2022.

Ide o objektívne, nezávislé a verejne dostupné dáta, ktoré zabezpečujú nestrannosť pri výpočte indexácie cien. Tento prístup bol zvolený práve preto, aby sa minimalizovali subjektívne zásahy a zabezpečila rovnaká metodika pre všetkých uchádzačov. Dáta spracovávané ŠÚSR vychádzajú z ukazovateľov, ktoré im zasielajú hospodárske subjekty, t.j. aj Zhotovitelia, ktorý sa zúčastňujú Verejných obstarávaní.

Ako verejný obstarávateľ sme povinný dodržiavať platné metodické pokyny, vrátane MP 19/22 . Ich aplikácia je nevyhnutná pre zabezpečenie zákonného postupu a má zaručovať rovnaký a účinný prístup k verejnému obstarávaniu pre všetkých záujemcov / uchádzačov.

Národná diaľničná spoločnosť ako Verejný obstarávateľ musí dodržiavať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

- novelizáciou ZVO, platnou od 1.8.2024, bol zrušený Inštitút žiadosti o nápravu.

S pozdravom

.....
Mgr. Zuzana Malček
vedúca odboru verejného obstarávania